

Ekolog mokřadů, aktivistka a dvě generace ochranářů. To je pestrost nových laureátů z vyhlášení Ceny Josefa Vavrouška

7.6.2024 - | KDU-ČSL

Slavnostní vyhlášení se již tradičně konalo v reprezentačních senátních prostorech Valdštejnského sálu.

„Letos jsme zaznamenali rekordní počet nominovaných snad ve všech kategoriích. Tolik úžasných osobností! Vybírat laureáty mezi oborovými špičkami i mladými environmentálními nadějemi bylo opravdu těžké. Nakonec porota ocenila výzkum i osvětovou činnost, stejně jako zásluhy o legislativu a významnou mezinárodní spolupráci, Jana Květa. Cenu za výjimečný počin jsme se rozhodli udělit Petře Kolínské, a to za její oponenturu novely stavebního zákona i její roli v projektu Měníme klima v legislativě. Moc bychom si ale přáli, aby i samotnou nominaci na Cenu Josefa Vavrouška vnímali lidé jako krásné ocenění jejich úsilí,“ přibližuje Vladimír Kořen, předseda poroty Ceny Josefa Vavrouška, populární moderátor a pedagog.

Ekolog Jan Květ stál u zrodu vědeckého výzkumu v oborech produkční ekologie rostlin a ekologie mokřadů v Československu. Stojí za českým termínem „mokřad“ jako ekvivalentu anglického termínu „wetland“. Zasloužil se o vznik CHKO Třeboňsko a zpoza železné opony dokázal prosadit, aby byl český výzkum produkční ekologie a ekologie mokřadů zařazen do programu UNESCO. V roce 2008 získal cenu Mezinárodního Ramsarského výboru Recognition of Eminence za zásluhy o studium a ochranu mokřadů.

Slavnostní vyhlášení se již tradičně konalo v reprezentačních senátních prostorech Valdštejnského sálu. Za nepřítomnou Petru Kolínskou zde převzala uměleckou plastiku od uměleckého skláře Vladimíra Kleina Kateřina Eklová. Politička a aktivistka Kolínská vede Zelený kruh, kde se věnuje koordinaci projektů se zaměřením na klima. Jako pražská radní prosazovala udržitelný rozvoj města v oblasti revitalizace brownfieldů. Cenu získala za oponenturu novely stavebního zákona a projekt Měníme klima v legislativě. Díky němu došlo ke zlepšení zákonného prostředí v oblasti adaptace sídel na změnu klimatu.

„Jiří Jiránek představuje generaci otců a matek zakladatelek moderní ochrany přírody a krajiny u nás. A koneckonců také samotného Ministerstva životního prostředí. Bez jeho přispění by v roce 1992 nevznikl zákon o ochraně přírody a krajiny, který platí dodnes a v době vzniku přinesl skutečně to nejlepší z ochrany přírody do praxe. A hlavně díky jeho neúnavné práci především v osmdesátých letech minulého století přivedl k zájmu o přírodu a životní prostředí desetitisíce mladých lidí. Právě zájem lidí na zlepšení kvality vody, ovzduší nebo krajiny byly jednou z hybných sil sametové revoluce. A za to všechno patří Jiřímu Jiránkovi velké poděkování,“ dodává ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL), který převzal společně s místopředsedkyní Senátu ČR Jitkou Seitlovou záštitu nad slavnostním vyhlášením.

Lesník a ochránce přírody Jiří Jiránek již v socialistickém Československu rozjel hnutí, které otevíralo v té době tabuizovaná témata stavu životního prostředí. V 17 letech založil kroužek Stanice mladých ochránců přírody a v roce 1974 stál u zrodu hnutí Brontosaurus. Po pádu komunistického režimu na Ministerstvu životního prostředí zakládal oddělení ekologie krajiny.

„Cena Ekozásek roku měla letos poprvé vlastní porotu a já jsem měla tu čest, že jsem byla její součástí. Rozhodování pro nás bylo mimořádně náročné, protože nominovaných bylo mnoho a mezi nimi plno úžasných a velmi schopných mladých lidí: podnikatelé a podnikatelky, kteří ve své firmě pracují v souladu s udržitelností. Starosta, influencerky nebo aktivní studentky. Měli jsme zde i vývojářku, ochránce přírody nebo i dramaturgyni filmového festivalu,“ vypočítává Natália Pažická, greenfluencerka, která společně s Vladimírem Kořenem moderovala slavnostní vyhlášení cen.

Cena Ekozásek roku Nadace Partnerství putovala do rukou mladého ochránce přírody Martina Trávníčka. Předseda spolku Pestré Polabí udržuje a obnovuje místní přírodní stanoviště s cílem zachovat velkou míru biodiverzity. Vyhledává přehlížené a neudržované lokality v okolí, provádí tam vlastní biologické průzkumy. Obnovuje původní charakter starých sadů či mokřadních luk. Dnes již spolek pečuje o dvacítku různorodých lokalit.

„Nadační fond ŠKODA AUTO se zaměřuje na pomoc různým drobným iniciativám. Partnerství s Cenou Josefa Vavrouška chápeme jako podporu nejaktivnějších občanů a zviditelnění hodnotového leadershipu právě v oblasti udržitelnosti a životního prostředí,“ dodává Ladislav Kučera, ředitel Nadačního fondu ŠKODA AUTO, který je novým partnerem Ceny Josefa Vavrouška.

Letos v září by Josef Vavroušek oslavil 80 let. Bohužel však 18. března 1995 zahynul v Roháčích pod lavinou. Spolu s ním zemřela jeho dvacetiletá dcera Petra. S myšlenkou Ceny Josefa Vavrouška přišel jeho brněnský přítel ze studií, vězněný signatář Charty 77, Jiří Müller, který byl na počátku devadesátých let členem správní rady Nadace Charty 77. První laureáti byli touto nadací oceněni již v roce 1996. Od roku 2004 udílení ceny postupně převzala Nadace Partnerství, která Cenu dále inovuje a uděluje dodnes.

Hlavním smyslem Ceny Josefa Vavrouška je oceňovat a přibližovat veřejnosti lidi, kteří ve svých profesích a komunitách posunují laťku péče o životní prostředí výš a jsou příkladem pro ostatní. Cílem ceny je zviditelnit „Vavroušky“, kteří mezi námi žijí, ale často o nich nevíme. Více o ceně najdete na www.cenajosefavavrouska.cz.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-ekolog-mokradu-aktivistka-a-dve-generace-ochra>